

APARIȚIA INĂRIȚEI ROȘCATE (*CARDUELIS FLAMMEA CABARET* P. S. MÜLLER) IN ROMÂNIA

Ion CĂTUNEANU

Printre păsările bănuite a fi întâlnite pe teritoriul țării noastre — dar fără a li se cunoaște datele de capturare — este și înărița roșcată (*Carduelis flammea cabaret* P. S. Müller).

Dombrowski (6) în 1912 și apoi în completarea adusă în 1946, Linția (7) menționează ca arle de răspândire: Alpii italieni, francezi, elvețieni, tirolezi și salburgieni, în timp ce Niethamer (9) arată că pasărea cuibărește și în partea superioară a pădurilor din Alpii Bavarezi; iar Dementiev (5) ca și Peterson (11) în 1954 adaugă că rasa alpină este răspândită spre est până în Austria, ajungând prin estul Franței în Anglia, Scoția și Irlanda iar Holm (8) specifică, că ar cuibări și în interiorul insulelor Hebride, pe insula Okkney, rar pe insula Shetland și precizează că în sud-vestul Angliei ajung până în districtele Devon și Cornwel.

În Alpi se întâlnesc cuibărind prin pădurile de anini (*Alnus*) mesteceni (*Betula*) și zad (*Larix europeus*), ajungând până la limita lor superioară, în timp ce în celelalte regiuni locuite de aceste păsări, ele se găsesc răspândite și prin boschetele și pădurile de sălcii. Delamare de Monchaux (4) menționează că cuibărește în alte conifere decât zădul.

Uneori iarna ajung până în regiunile meridionale, revenind primăvara în locurile lor de reproducere. Ca puncte mai avansate în est, Schenk (12) menționează în 1917 că apar uneori ca oaspeți de iarnă în Ungaria (Ungvar) și Croația (Zagreb și Zengg) după cum Csaba (3) în 1963 arată că la 13 noiembrie 1893 un exemplar a fost capturat la Kőszeg, iar Patkai (13) citează un exemplar identificat în toamna anului 1944 la Estergom. Patev (10) indică că înărița poate ajunge uneori iarna până în Bulgaria.

Pentru România, Dombrowski (6) menționează în 1912 că nu a posedat nici un exemplar de *Carduelis flammea cabaret*, cu toate că în decurs de 15 ani a cercetat sute de înărițe (*Carduelis flammea*). El indică că la noi în țară înărița roșcată a fost rar găsită — fără a justifica această afirmație prin date concrete — și menționează că nu crede că exemplarul *cabaret* ar cuibări în Carpații noștri, după cum presupune Buda sau Deichler. Dombrowski îl citează pe Aleon, care semnalează în 1886 că în iernile aspre înărița roșcată apare în Dobrogea dar neindicând nici o localitate unde ea ar fi fost văzută. Ornitologul italian Arigoni degli Oddi (1) menționează în 1929 că ea ar putea cuibări și în Carpații noștri, dar această părere pare a se bizi pe presupunerea formulată încă din secolul al XIX-lea de către Buda.

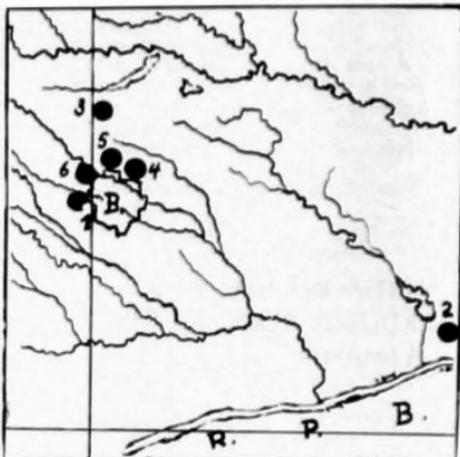
În iarna anilor 1965—1966 gerurile din nord, ea și viscoalele din vest, au făcut ca printre speciile de mătășari (*Bombycilla garrulus* L.), cinteze de iarnă (*Fringilla montifringilla* L.), sturzii de iarnă (*Turdus pilaris* L.) etc. ce ne-au invadat țara, să apară și stoluri de înărițe roșcate (*Carduelis flammula cabaret* P. S. Müller), unele, după cum arată și Buchner (2) — obișnuiesc să se cîrduiască (stoluri mixte), erau de zeci sau chiar sute de exemplare, înărițele fiind amestecate cu scatii (*Carduelis spinus*) (L).



Carduelis flammea cabaret (stînga) aripa 69—73 mm, cu o colorație mai vie a roșului de pe cap și piept, mai brună și dîngată mai închis decât *Carduelis flammea* (dreapta) (tipica) ar. 73—79 mm



Aria de răspândire - culbărit a Inăriței roșcate (*Carduelis flammea cabaret* P. S. Müller) (negru): A - regiunea din România în care au fost găsite primele exemplare



A - Punctele în care *Carduelis flammea cabaret* a fost găsit în România în iarna 1965-1966 (cercuri negre); B - București

Astfel, la începutul lunii decembrie 1965 a fost capturat un mascul, dintr-un stol ce s-a oprit în marginea localității Militari (1) și un altul, dintr-un stol ce a trecut între localitățile Vărăști-Dorobanțu (jud. Ialomița) (2). În iarna anului 1966, o femelă a fost capturată în ianuarie la Săftica (3), în timp ce la Tei (4) a fost prins dintr-un alt stol, un mascul¹. La 7 martie 1966 a fost observat un stol mixt de cca 400 exemplare ce păreau a fi în pasaj, sburind de-a lungul căii ferate Constanța-București, din care a fost capturat un mascul în dreptul lacului Herăstrău (5). În aceeași zi a fost prins un alt mascul² dintr-un stol ce trecea spre NV de-a lungul șoselei de la Bucureștii Noi (6).

Aceste exemplare, menționate de noi, sînt primele apariții sigure în România a inăriței roșcate (*Carduelis flammea cabaret* P. S. Müller).

Ar fi interesant de aflat dacă și în alte puncte din țară și în alți ani, au mai fost prinse inărițe roșcate³, fie ca exemplare izolate, fie făcînd parte din stoluri.

¹ Acest exemplar, se găsește în colecția autorului.

² Acest exemplar a fost donat de noi Muzeului de științe naturale „Grigore Antipa”, ca piesă documentară.

³ Este interesant faptul că exemplarele menționate în captivitate - din lipsa hranei adecuate -, pierd colorația roșie de pe cap și piept, aceasta fiind treptat înlocuită printr-o culoare bej-rozalie, care cu timpul se transformă în galben-auriu.

BIBLIOGRAFIE

- ¹ Arrigoni degli Oddi E. - *Ornitologia Italiana*, Milano 1920, p. 103.
² Buchner O. - *Die Vögel Europas*, „Specht-Nauman” Stuttgart, B.I, 1922, p. 75-78.
³ Osaba J. - *Faunistikai a zombathelyi museum elpusztiuli ma dörnyölemenyek*, Aquila 1962-1963, T. 69-70, p. 266.
⁴ Delamarre de Monchaux - *Les oiseaux chanteurs*, Paris 1923, p. 89.
⁵ Dementiev G.P. și col., *Piți Soveskoco Soiusa*, Moscova 1954 I.V. p. 217.
⁶ Dombrowski E., *Ornis Romaniae*, Bucarest 1912, p. 67.
⁷ Dombrowski-Lintia, *Pădările României*, București 1946, vol. I, p. 111-112.
⁸ Hollom P.A.D., *The popular handbook of British Birds*, London 1957, p. 193-396.
⁹ Niethammer G., *Handbuch der Deutschen Vogelkunde*, Leipzig 1937, B.I., pp. 64-65.
¹⁰ Palev P., *Pițiie v Bulgaria* - Bulgarsca Academia na naučite Sofia, 1950, p. 38.
¹¹ Peterson R., Mounfort G., Hollom P.A.D. - *Guide des Oiseaux d'Europe*, Paris, 1954, p. 305.
¹² Schenk J. - *Fauna Regni Hungariae-AVES*, Budapest 1917, p. 81.
¹³ Szekessy V. - *Aves. Fauna Hungariae*, Budapest 1955, pl. 10/106.

RÉSUMÉ

L'auteur donne l'aire de reproduction du *Sisierin cabaret* en Europe, et cite quelques points des régions méridionales où cet oiseau a été signalé pendant les migrations d'hiver en Hongrie et Yougoslavie (fig. 2).

En Roumanie, Dombrowski (6) et Lintia (7) mentionnent ne l'avoir jamais trouvé. C'est à peine pendant l'hiver 1965-66, en même temps que d'autres oiseaux nordiques qui nous ont visité le pays, il y a eu aussi des *Sisierin cabaret*.

L'auteur indique les localités où on a capturé les suivants six exemplaires: un mâle à Militari (1), un autre mâle à Vărăști-

-Dorobanțu (2) pendant l'hiver 1965, une femelle à Săftica (3) et un mâle à Tei (4) en janvier 1966. Le 7 mars 1966 on a observé une volée mixte (*Carduelis flammea cabaret* et *Carduelis spinus*) de presque 400 exemplaires en migration E-V le long de la voie ferrée Constanța-Bucarest, où on a capturé un mâle au bord du lac Herăstrău (5), et un autre mâle a été capturé le même jour près de Bucureștii Noi (6) (fig. 3).

Celles-ci sont les premières données sûres de l'apparition hivernale du *Carduelis flammea cabaret* en Roumanie.